

Ще попречи ли високата цена на долара на русенската екология

— Г-н Черкезов, наскоро има
ше предаване от Русе във
връзка с чистотата на него-
вия въздух, в което участвах
те и вие. Какво не успяхте
да кажете пред микрофони-
те на телевизията?

— Целта на предаването
беше, след като румъните
не се отзоваха на поканата да
участвуват в разговора за
проблема на района Русе —
Гюргево, ние да информира-
ме обществеността какво е
направено за изпълнение на
общинската програма по еко-
логия. Трябваше да разка-
жем за нейната по-нататъшна
реализация, за пречките, кои-
то стоят и за това какви из-
ходи виждаме в създалата
се ситуация. Това не може
да стане, защото не стигна
времето. Аз се бях подгот-
вил да депонирам основните
проблеми, но успях само да
подхвърля за газификацията
на ТЕЦ „Русе—изток“ и на
Източната промишлена зона.
Там се очертава една въз-
можност да продължи газифи-
кацията, ако банката на
прави един компромис и от-
пусне инвестиционен ниско-
лихвен процент на фирмите,
за да си направят газифика-
цията. Иначе те не биха из-
държали, тъй като се очерта-
ват едни изключително голе-
ми разходи за преустройство
на котлите, за доизграждане
на газопровода и за тръбни-
те разводки. Много е висо-
ка стойността на метала, ед-
на горелка струва заедно с
оборудването около нея 50—
60 хил. долара. А на долара
му се знае цената. Предприя-
тията нямат пари, ако гизве

мат като обикновен кредит с
65 на сто лихва, тази инвес-
тиция те ще я погасяват ка-
то отчисления за един по-дъ-
лъг период, а през този пе-
риод лихвеният процент ще
ги убие! Затова пак казвам:
целесъобразно е държавата
да отпусне заем с малък про-
цент лихва (да речем 10 на
сто), за да може той да бѐ
де изплатен. Само по този на-
чин фирмите ще могат да
решат екологичните си про-
блеми.

Вторият проблем, който
бях предвидил да поставят
екрана на телевизията, беше
свързан с въпроса за про-
дължаването на инвестиране-
то на екологичните задачи
чрез бюджета на общината
(с пренасочване на средства
от републиканския бюджет).
В екологичния проблем Русе
— Гюргево България има
международен ангажимент и

не може тя, която има тук,
в Русе собственост да се „из-
мъкне“ и да каже: „Русен-
ци, оправяйте се“. На мини-
стер Иван Костов много му
е лесно да каже сега: „Няма
пари — оправяйте се!“. Тук
става дума за специфични
екологични проблеми, които
са породени от развитието
на града, от неговата иконо-
мика. Тази икономика е дава-
ла на държавата, но е полу-
чавала недостатъчно. Сега се
оказва, че няма пари за ре-
шаване на основни екологич-
ни задачи — дава се един
глобален бюджет с минимал-
на индексация за повишение
то на цените и толкова. Зато-
ва тази година общинската
програма намалява темповете
си, поради липса на средст-

(Следва на стр. 3)

Интервюто взе Ценка
ГИНКОВА

Илюстрации Пламен МОНЕВ

ЩЕ ПОПРЕЧИ ЛИ ВИСОКАТА ЦЕНА НА ДОЛАРА НА РУСЕНСКАТА ЕКОЛОГИЯ?

(Продължение от стр. 1)

ва. Някои обекти, които трябваше да започнат през 1991 година, ние ще протакаме тяхното строителство, защото нямаме пари.

— Повече от ясно е, че при тези високи лихвени проценти нито общината, нито фирмите могат да изпълнят екологичната програма. Няма ли да се промени нещо в пожителна насока с преструктурирането на промишлеността?

— Натат се отива и това е все пак един изход — изваждане на производства, които замърсяват. В това отношение в Русе е направено не малко — махнахме леярната на завод „Георги Димитров“ (една от най-печелившите и най-добрите леярни в страната), спряхме цех 1 на предприятие „Солидарност“ за щавене на кожи, спряхме три производства на НПЗ „Леон Таджер“ с ясното съзнание, че нанасяме голяма щета на националната ни икономика. Защото от 1 тон отработено масло се получава 900—930 кг свежо масло, а от 1 тон нефт се получава не повече от 150—200 кг. Много е голям ефектът от преработката на отработени масла, но то ва производство вече е спряно. И всичко стана така, за

щото навремето „Нефтохим“ не прояви далновидност и не внесе инсталация, която да не замърсява при преработката на маслото. Спряно е производството на Н-киселина от фирма „Гаврил Генов“ — единственото производство в България. Ние срещу нея внасяхме каквото си искахме, защото тя е много ценна суровина. Но същевременно е и замърсяваща. Във фирма „Петър Караминчев“ фталатите са „хванати“, там остава да се реши замърсяването от каландровите изделия, от изкуствените кожи. Да не изброявам и други добре решени екологични задачи, за тях е писано неколкостранно. Така че проблемът с основните замърсители в Русе е решен, макар че с приватизацията, с преструктурирането ще изчезнат още производства.

— Какво стана с развитието на тролейбусния транспорт? Кое „спира“ новите русенски тролей?

— Ние сме закупили тролейбусите, но не можем да развиваме линиите. Замразява се линията „Мототехника — Дунав мост“, поради липса на средства. Търсим възможности да пушем участъка от бул. „Христо Ботев“ до вяржем кв. „Дружба“ с

гарата, но и тук има финансови проблеми, които не можем да преодолеем. Само за кабелите за захранване на Токоизправителна станция — 6, която е над бул. „Дружба“ ни трябват 1200 000 лева, които по-рано струваха 100 000 лева.

— Като представител на държавното ръководство на града искам да ви попитам как преценявате състоянието на проблема Русе-Гюргево и какви прогнози бихте направили за бъдеще?

— По отношение на взаимоотношенията с румънците аз вече не съм оптимист. Участвах в последната среща на 10 май в Букурещ за съгласуване на общите действия напред. Румънската позиция е: обещавай и колкото се може протакай. Аз попитах един румънски експерт (Цонка Букурова също беше там и чу) защо те играят на котка и мишка? Географското положение на този район е поставил Гюргево в благоприятно положение и те нямат натиска на тяхното население. Освен това не са богата държава, за да се лишат от това производство, не отнемат и работните места на своето население. Вярно е, че направили някои жестове като закриха някои производства.

Но проблемът не беше решен. Тук въпросът има и морална страна, не искам да ги обиждам, но като че ли културата им е по-различна. Така че ще бъде трудно занапред, макар че всички признават, че това е единен екологичен район — и мерките трябва да бъдат единни, трябва да има единен координационен комитет, който да контролира изпълнението на съвместната програма. Не е без значение и провеждането на съвместен семинар със специалисти от ЮНЕП, които да подкажат верните пътища за разрешаване на този 10-годишен проблем.

При всички срещи с румънската страна все опира до меренето на замърсяванията. И аз мисля, че България трябва да намери 200 000 долара и да закупи системата „Опсис“, да я заложим на шия бряг срещу румънския завод, да се настроим на техните специфични замърсители, да се пломбира от международна организация, само така България ще събере доказателствен материал, че една съседна държава целува, без да вземе мерки, да мърсява друга територия. Да се изготвят документи за съдебно дирене и за налагане на санкции.